

Statsforvalteren i Trøndelag

Tröndelagen Staatehaaltoje

Rapport etter forvaltningskontroll

Kontrollert kommune:	Midtre Gauldal kommune
Dato rapport:	23.9. 2021
Dato for kontrollmøte:	25. og 26. august 2021
Kontrollleder:	Gaute Arnekleiv
Gjennomført av:	Kjersti Alne Solberg, Anders Mona, Anne Solstad, Trond Rian, Gaute Arnekleiv
Til stede fra kommunen:	Alf-Petter Tenfjord, Rasmus Hugdahl, Ola Nygård, Randi Rise, Roger Monsen, Oline Hoston-Nannestad
Kontrollerte ordninger:	Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket i 2020 Regionalt miljøtilskudd i jordbruket i 2020 AR5 i 2020 NMSK til skogkultur i 2019 og 2020 NMSK til veg og drift i 2020 Skogfond i 2019 og 2020

1 Sammendrag

Rapporten er skrevet med bakgrunn i Statsforvalteren sin foreløpige rapport datert 26.8.21 og Midtre Gauldal kommune sin tilbakemelding datert 3.9.21. Rapporten beskriver de funn (avvik og merknader) som ble avdekket. I Midtre Gauldal kommune ble det konstatert 11 avvik og 7 merknader.

2 Generelt om kommunen

Tabellen under viser hvor mye midler Midtre Gauldal kommune forvaltet på de tilskuddsordningene kommunen hadde fått delegert myndighet fra staten i 2020:

Tilskuddsordning		Beløp - kr
Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket	Utbetalt	83 831 084
Tilskudd til avløsning ved sykdom mm	Utbetalt	2 036 067
Skogfond *)	Utbetalt	476 533
Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)- Skogkultur	Utbetalt	389 050
Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)- Veg og drift	Utbetalt	1 230 103
Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	Innvilget	270 637
Tilskudd til regionale miljøprogram (RMP)	Utbetalt	3 266 037

Tilskudd til drenering av jordbruksjord	Innvilget	160 000
Tilskudd til tiltak i beiteområder - planleggings- og tilretteleggingstiltak	Innvilget	333 000
Tilskudd til utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL)	Innvilget	794 600
SUM		92 787 111

*) Skogfond inkluderer kun skogkultur

3 Hjemmel for kontrollen

Hjemmel for kontroll er Reglement for økonomistyring i staten § 15:

«Overordnede virksomheter skal ivareta kontroll med at underliggende virksomheter og enheter utenom statsforvaltningen som utøver forvaltningsmyndighet, utfører sine oppgaver på forsvarlig måte og i henhold til § 14».

§ 14 inneholder bestemmelser om internkontroll.

Kontrolloppgavene er delegert til Statsforvalteren i tildelingsbrev og virksomhets- og økonomiinstruks fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Statsforvalteren skal kontrollere om kommunen gjennom sin internkontroll har etablert systemer og rutiner som sikrer at ordningen forvaltes i samsvar med gjeldende landbrukspolitikk, og i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer.

4 Grunnlag for kontrollen

Statsforvalterne er gjennom virksomhets- og økonomiinstruks og tildelingsbrev bedt om å vektlegge kontroll for å sikre kvalitetsmessig god tilskuddsforvaltning. Utvelgelsen av kontrollobjekter er risikobasert. Samtidig står det i tildelingsbrevet at Statsforvalteren skal ha forvaltningskontroll i 20 % av kommunene hvert år og ha 100 % oppfølging av avvik.

Målet med kontrollen er å ivareta at midlene over jordbruksavtalen brukes til det formålet de er tiltenkt gjennom en målrettet og effektiv forvaltning. Kontrollen skal videre sikre at lover og regler overholdes, og at rettsikkerheten til søker ivaretas.

5 Gjennomføring av kontrollen

Varsel om kontroll ble gitt i brev av 9.6.21 og arbeidet med kontrollen ble gjennomført i perioden juni - august.

Statsforvalteren har gjennomgått rutiner, søknader og andre aktuelle dokumenter knyttet til de kontrollerte ordningene.

Kommunene fikk i forkant av kontrolldagen den 25.8.21 tilsendt et egenvurderingsskjema som ble besvart og returnert Statsforvalteren før møtet.

Kommunen fikk oversendt en foreløpig rapport den 20.8.2021.

Den 25. og 26.8.2021 ble det gjennomført et møte med kommunen på teams der involverte i kontrollen i kommunen og hos Statsforvalteren deltok. Det ble i møtet gjennomført en forvaltningsdialog rundt de svarene kommunen hadde gitt på egenvurderingsskjemaet. Foreløpig rapport ble også gjennomgått.

Kommunen ga skriftlig tilbakemelding på fakta i foreløpig rapport den 3.9.2021.

Foreløpig rapport og tilbakemeldinger fra kommunen er lagt til grunn for denne rapporten.

6 Kontrollområder

Tabellen under gir en oversikt over de avvik og merknader som ble avdekket under kontrollen:

Avvik er mangel på oppfyllelse av krav til forvaltningen av ordningen som er fastsatt i eller i henhold til

- reglement for økonomistyring i staten
- styrende dokumenter
- regelverket og/eller retningslinjer for ordningen

Merknad er forhold som ikke strider med krav, men der statsforvalteren finner grunn til å peke på behov for forbedringer.

Avvik og merknader som ble avdekket under kontrollen:	
Tilskuddsordning - alle	
Avvik 1	Habilitet Saksbehandler har attestert sin fars søknad om Regionalt miljøtilskudd i jordbruket i 2019 og 2020.
Avvik fra	Forvl kap 2 § 6-10
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	Søknaden er behandlet av habil saksbehandler i e-Stil RMP. Utbetalingen er attestert av en som ikke er habil.
Merknad 1	<p>Behov for å videreutvikle system for internkontroll</p> <p>Kontrollen har avdekket at kommunen hadde noen rutiner for de kontrollerte ordningene i 2020, disse er videreutviklet i 2021. Kontrollen omfatter året 2020.</p> <p>Det er mangler ved rutinene i 2020, og vi ser at noen av manglene er borte gjennom videreutviklingen i 2021. Mangler ved rutinene ble kommentert i møtet med kommunen.</p> <p>Internkontroll skal tilpasses virksomhetens risiko, vesentlighet og egenart. Arbeid med internkontroll skal være et løpende arbeid. Inn i arbeid med internkontroll vil det normalt inngå ROS-analyser, rutiner for implementering, dokumentasjon, oppfølging, rapportering og oppdatering.</p> <p>Det anbefales at Midtre Gauldal kommune fortsetter arbeidet med å videreutvikle kommunens system for internkontroll på landbruk.</p>

	Det vises til reglement for økonomistyring i staten.
Tilskuddsordning AR5	
Merknad 2	Manglende kontinuerlig ajourhold Det er ikke gjennomført kontinuerlig ajourhold i 2020.
Tilskuddsordning: Regionale miljøtilskudd til jordbruket (RMP)	
Avvik 2	<u>Manglende kontrollplan og manglende risikovurdering for utplukk til stedlig kontroll</u> Kommunen har ikke laga kontrollplan og ikke foretatt samla risikovurdering for utplukk til stedlig kontroll.
Avvik fra	Rundskriv 2020-19, kap 4.5.2. Andre og fjerde avsnitt: « <i>Kommunen skal plukke ut søknader til kontroll på bakgrunn av en risikovurdering</i> » [...] « <i>Kommunen skal dokumentere de vurderinger og prioriteringer som ligger til grunn for utvalget av søknad til kontroll</i> »
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	Vi ser at det i «notater» i fagsystemet eStil RMP er skrevet grunn for utplukk til kontroll til de enkelte saker. Dette er ikke tilfredsstillende som risikovurdering etter de krav som stilles, der det stilles krav om ei samla vurdering.
Avvik 3	<u>Manglende dokumentasjon av dokumentkontroll</u> Kontrollene er i hovedsak gjennomført som dokumentkontroll. Kommunen dokumenterer ikke hvilke dokumenter som er kontrollert og hvordan kontrollen er gjort.
Avvik fra	Rundskriv 2020-19 Kap 4.5.1, fjerde avsnitt. « <i>minst 5 prosent av søknadene som landbrukskontoret behandler per søknadsomgang skal det være gjennomført stedlig kontroll av (eventuelt dokumentkontroll) før saksbehandlingsfristen i fylket.</i> » Kap 4.5.4. tredje avsnitt: « <i>Innehaver av foretaket eller annen person som forplikter foretaket, skal signere på kontrolldokumentasjonen for å bekrefte at stedlig kontroll er gjennomført og at han/hun er enige i opplysningene som er notert under kontrollen. Kontrolldokumentasjonen skal også signeres av kommunens representant.</i> »
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	

Avvik 4	<p><u>Uberettiga tilskudd til drift av bratt areal og uberettiga tilskudd til beiting av biologisk verdifulle arealer</u></p> <p>Det er i mange saker gitt tilskudd til bratt areal som kun har vært beita. Det er i ei sak utbetalt tilskudd til areal som i AR 5 er utmarksareal.</p>
Avvik fra	<p>Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Trøndelag (FOR 2019-04-12-520), § 4. «<i>Arealer som kun beites gis ikke tilskudd.</i>»</p> <p>Veileder Regionale miljøtilskudd til jordbruket i Trøndelag 2020, § 4. «<i>Arealet må være slått eller åkerareal, arealer som kun er brukt til beite ytes ikke tilskudd.</i>»</p>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	Kommunen skriver i egenvurderinga «Kommunen sjekker flyfoto på omsøkte areal i alle søknader»
Avvik 5	
Avvik 5	<p><u>Det er foretatt endring til søkers gunst</u></p> <p>Det er i ei sak gjort endringer til søkers gunst. Kommunen har innvilga tilskudd til tiltak som ikke er omsøkt.</p>
Avvik fra	<p>Rundskriv 2020-19</p> <p>Kap 4.3.2, andre avsnitt. «<i>Dersom saksbehandler etter søknadsfristen blir oppmerksom på at omsøkte verdiene skulle være høyere, eller at tiltak ikke har kommet med i søknaden, er hovedregelen at saksbehandler ikke skal endre på det som er omsøkt. Unntaket er for eksempel ved behov for å rette åpenbare feilføringer eller når de regionale forskriftene med veiledningsmateriale åpner for justering.</i>»</p>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	<p>Kommunen skriver i egenvurderinga:</p> <p>«<i>Dersom tiltaket mangler i søknaden og det ikke er lagt inn noe merknad eller varslet på annet vis, kan ikke kommunen foreta seg noe, annet enn å informere søker om at de kan søke på det aktuelle tiltaket neste år.</i>»</p> <p>I og med at kommunen har foretatt endringer til søkers gunst i ett tilfelle, har de ikke handlet slik som de beskriver.</p>
Avvik 6	
Avvik 6	<p><u>Manglende avkorting når det er gitt feil opplysning i søknaden</u></p> <p>Det er i mange søknader gitt feil opplysninger som kunne gitt utbetaling av uberettiga tilskudd. Kommunen har ikke avkorta på grunn av feilopplysning.</p>
Avvik fra	<p>Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Trøndelag (FOR 2019-04-12-520), «<i>Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har:</i></p> <p><i>b) gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.</i>»</p>

	<p>Rundskriv 2020-19 Kap. 4.6.4, «Dersom et foretak har gitt feilopplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskudd til seg selv eller andre, kan tilskuddet avkortes etter de regionale forskriftene.»</p> <p>«Et overordnet mål med avkorting er å sikre forsvarlig forvaltning av fellesskapets midler. Risikoen for avkorting ved feilopplysning skal skjerpe søkerens aktsomhet ved utfylling av søknaden. [...]»</p> <p>«Bestemmelsen er utformet som en «kan» bestemmelse, men det klare utgangspunktet er at tilskuddet skal avkortes dersom søker minst har vært uaktsom ved inngivelse av feilopplysninger, og dette har gitt, eller kunne gitt, merutbetaling. Forvaltningen plikter i alle tilfeller å vurdere avkorting».</p>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	<p>Kommunen har en praksis der en ikke avkorter i berettiga tilskudd når det er gitt feil opplysninger i søknaden. Alle feilopplysninger mener kommunen er gitt i god tro, selv for ordninger der det i regelverket ikke er rom for skjønn for hva som er berettiga tilskudd.</p> <p>Feilopplysninger som skyldes at søker ikke har satt seg inn i regelverket, er ikke en åpenbar feilføring. En slik feilføring er å anse som gjort uaktsomt.</p>
Avvik 7	Manglende avkorting for manglende gjødslingsplan
Avvik fra	<p>Kommunen har i ei sak ikke avkorta i det berettiga tilskuddet på grunn av manglende gjødslingsplan.</p> <p>Rundskriv 2020-19, kap 4.6.2, tredje avsnitt. «Det følger av RMP-forskriftene at tilskudd kan avkortes hvis foretaket har manglende eller mangelfull gjødslingsplan eller journal over plantevernmidler. Det er lagt opp til at kommunen skal bruke skjønn ved fastsetting av avkortingsbeløpet. Dette for å oppnå en balanse mellom hvor alvorlig regelverksbruddet er, og hvor stor reduksjon tilskuddsutbetalingen blir. Selv om kommunen skal bruke skjønn, er det viktig at like tilfeller behandles likt. Derfor er det gitt retningslinjer for størrelsen på avkorting.»</p>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	Vi har i denne sammenhengen også sjekket at det heller ikke er avkorta i produksjonstilskudd for manglende gjødslingsplan.

Tilskuddsordning: Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) og skogfond	
Avvik 8	<p><u>Manglende tilskuddskontroller</u></p> <p>Kommunen har ingen ferdigstilte kontroller av tilskuddssakene for skogkultur/skogfond i 2019 og 2020. Absolutt minimum er 5%. Tre saker i 2019 og to saker i 2020 har status «pågå». Dersom disse hadde blitt fullført, ville kontrollprosenten likevel vært under kravet.</p> <p>Kommunen har ikke kontrollert noen driftstilskuddsaker i felt i 2019/20, kravet i henhold til egne retningslinjer er 10 %.</p> <p>I henhold til retningslinjer for Gauldalsnettverket skal kommunene gjennomføre vedlikeholdskontroll av 5 år gamle skogsbilveger som er etablert med tilskudd. Kommunen har ikke gjennomført slik kontroll i 2020. Det var en aktuell veg i kategorien.</p>
Avvik fra	<p>Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket § 12</p> <p>Retningslinjer for risikobasert kontroll av tilskudd til skogkultur og utbetalinger fra skogfond, Landbruksdirektoratet</p> <p>Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 6.3.8.2</p> <p>Retningslinjer for tilskudd til skogbrukstiltak i Gauldalsnettverket 2020</p>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	<p>Statsforvalter anbefaler et omfang av kontroller på 10 % av skogkultur/skogfond/driftstilskuddssaker. ØKS er noe mangelfull med hensyn på muligheter for dokumentasjon av kontroller. Det anbefales at alle saker som er kontrollert dokumenteres i form av et hjelpeskjema eller kort notat som lastes opp i ØKS og at avkryssing med hensyn på kontroll i ØKS benyttes der det er slik mulighet.</p> <p>Statsforvalteren vil understreke at kontrollrutiner i saksbehandlingen - som å sjekke skogbruksplan, kontakte skogeier om uklare opplysninger - er saksbehandlingsrutiner og ikke en kontroll.</p>
Merknad 3	<p>Vegvedlikehold som overstiger 4 kr pr. løpemeter</p> <p>I en sak i 2019 er det godkjent skogfond med kr 9.67 pr. løpemeter som er over beløpsgrensen på kr 4 pr. løpemeter. Saker som overskrider beløpsgrensen på kr 4 pr. løpemeter skal godkjennes på forhånd. Det er heller ikke fremlagt utgiftsbilag.</p>
Merknad 4	<p>Mangelfull oppfølging av overordna retningslinjer for skogbrukstiltak</p> <p>Ifølge kommunens overordna retningslinjer for veg og driftstilskudd, skal kart over driftsområde og evt. utkjøringsveg</p>

	<p>vedlegges søknad om forhåndsgodkjenning. Dette er ikke konsekvent praktisert. Kart med utkjøringsveg sikrer grunnlaget for en faglig forsvarlig vurdering av at det ikke er lønnsomt med bygging av skogsbilveg, at det ikke finnes en kortere utkjøringsstrase og at den faktiske kjørelengden i terrenget er minst 1,5 km.</p> <p>Ifølge kommunens overordna retningslinjer for prioritering av NMSK til skogkultur og miljøtiltak kreves det timelister som grunnlag for utmåling av kostnader for andre tiltak enn planting. Videre at «Kommunen legger til grunn anbefalte satser for eget arbeid fra Fylkesmannen»</p> <p>I en sak er det dokumentert høyere kostnad enn anbefalingene. For et stort antall saker er det ikke funnet timelister som vedlegg.</p> <p>I de samme retningslinjene kreves minimum «Standard utplantingstall for vanlig gran i Trøndelag» for at tilskudd skal godkjennes. Statsforvalteren finner ikke at dette er praktisert, og finner ca. 15 saker i 2019 og 2020 der tilskudd er gitt til for lav tetthet i henhold til aktuell bonitet. I noen saker også til tetthet under minste lovlig plantetall i henhold til forskriften. Statsforvalteren har ikke registrert at det er gjort vurderinger i saksbehandlingen som belyser at plantetettheten er vurdert.</p>
Merknad 5	<p>Endring i tilskuddsordning er ikke offentlig kunngjort</p> <p>Det ble innført et regionalt ekstraordinært tilskudd til snøpakking av driftsveger i februar 2020. Kun lokale driftsledere fikk melding (e-post) om dette. En oppdatering på kommunens hjemmeside og eventuelt en annonse/artikkel i lokalpressen kunne ha vært en tilstrekkelig kunngjøring i denne situasjonen.</p>
Merknad 6	<p>Manglende skogfondstrekk</p> <p>For tre skogfondskonti er det ikke trukket skogfond for virkesleveranser i 2019. Dette kan være arealer som er omdisponert. I de fleste tilfeller skal det svares skogfond også når arealet omdisponeres. Har ikke eier igjen annen skog, kan skogfond frigis etter reglene i forskrift om skogfond o.a.</p>
Tilskuddsordning: Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket	
Avvik 9	<p><u>Manglende vurdering av vanlig jordbruksproduksjon</u></p> <p><u>Melkeku</u></p> <p>Noen foretak har varselmelding om for lav avdrått på melkeku. Vurderinger av varselmeldingene er kommentert i fagsystemet eStil-PT, men ikke i forhold til vilkårene i forskriften.</p> <p><u>Sau</u></p> <p>Flere foretak har varselmeldinger for at det er levert få eller ingen lam til slakt. Kommunen har ikke vurdert dette opp mot vanlig jordbruksproduksjon.</p>

Avvik fra	<p>PT-forskrift § 2 Grunnvilkår</p> <p>RS 2020-28, pkt. 2.3 Vanlig jordbruksproduksjon: «<i>Et grunnleggende vilkår for å kunne motta tilskudd etter forskriften, er at søker driver «vanlig jordbruksproduksjon». Vilkåret skal vurderes for hele søknadsåret under ett, og i lys av hva som er normalt for den enkelte produksjonen som vurderes»</i></p> <p>RS 2020-28, pkt. 2.3.2.1 Vurdering av produsert mengde: «<i>For lokalforedlingsforetak er det i tillegg relevant om foretaket oppnår en merinntekt av melken selv om omregnet melkemengde ikke oppfyller det generelle minstekravet. For lokalforedlingsforetak kan det også være aktuelt å regne med melk brukt til vareprøver som ikke er rapportert inn som salg. Det forutsettes i så fall at vareprøver kan dokumenteres med regnskapsbilag»</i></p> <p>RS 2020-29, pkt. 4.2.2 Varselmeldinger: «<i>Dersom saksbehandler godkjenner en søknad med aktiv varselmelding, må saksbehandler skrive sin vurdering av varselmeldingen. Saksbehandlers vurdering av varselmeldingen skal skrives ned i seksjon «Behandling», i feltet «Kommentarfelt for saksbehandler (vises ikke i vedtaksbrevet)» eller i feltet «Begrunnelse (vises i vedtaksbrevet)»»</i></p>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	<p>I slike tilfeller skal det være en begrunnelse i søknaden hvorvidt kravene til vanlig jordbruksproduksjon er vurdert. Videre burde det vært informert om hvilket ansvar søker har ved neste søknad og føring av dyretall.</p> <p>Rapport om vanlig jordbruksproduksjon melkeku og geit» viser oversikt over alle melkeprodusenter og leveranser. «Rapport om vanlig jordbruksproduksjon på sau» viser antall slakta lam og slaktevekter. Begge rapportene finnes i fagsystemet eStil-PT.</p>
Avvik 10	<p>Manglende vurdering av driftsfellesskap</p> <p>Det er ikke dokumentert i fagsystemet at kommunen har vurdert om foretakene er i driftsfellesskap. Dette gjelder fire foretak.</p>
Avvik fra	<p>PT-forskrift § 7 Utmåling</p> <p>RS 2020-28 kap 7 Utmåling og driftsfellesskap: «<i>Foretak som reelt sett inngår i én felles virksomhet eller på annen måte oppnår skalafordeler gjennom samarbeid og søker tilskudd til samme produksjon (driftsfellesskap), kan få beregnet tilskudd for det samlede dyretall og areal som disponeres innenfor driftsfellesskapet. Dersom foretakene uaktsomt eller forsettlig har unnlatt å opplyse om at de er i driftsfellesskap, skal tilskuddet avkortes»</i></p>

	<p>RS 2020-29 pkt. 6.13.2 Driftsfellesskap: «<i>Dersom to eller flere foretak er i driftsfellesskap skal hvert foretak levere hver sin søknad. Foretakene må oppgi i søknaden at de er i driftsfellesskap og hvilke foretak de er i driftsfellesskap med. Foretakene vil da få utbetalt det samme som de ville fått om de sendte én felles søknad</i>»</p> <p>Pkt. 9.6 Driftsfellesskap: «<i>Det er kun i tilfeller der foretakene kan oppnå mertilskudd ved å søke separat at det er nødvendig å opplyse om driftsfellesskap</i>»</p>
Frist for å lukke avvik	Umiddelbart
Kommentar	Rapport om «mulige driftsfellesskap» finnes i fagsystemet eStil-PT.
Avvik 11	
Avvik 11	<p><u>Manglende kontrollplan for 2020 og manglende risiko-vurdering ved utplukk</u></p> <p>Midtre Gauldal kommune hadde ikke utarbeidet kontrollplan for 2020.</p> <p>Det er et krav at 10 % av søknadene skal kontrolleres. I Midtre Gauldal kommune var det 268 søknader i 2020 men bare 16 søknader var kontrollert. Hele 27 søknader skulle vært kontrollert.</p> <p>Melding om kontroll ligger i fagsystemet, men ikke på alle søknader som er kontrollert. For de kontrollerte søknadene, finnes det ingen kontrollskjemaer i fagsystemet under fanen dokumenter.</p>
Avvik fra	<p>PT-forskrift § 10 Opplysningsplikt og kontroll</p> <p>RS 2020-29 pkt. 5.1 Krav til forvaltningen: «<i>Kommunen skal gjennomføre risikobasert kontroll hver søknadsomgang. Kommunene skal gjennomføre kontroll av minst 10 prosent av søknadene</i>»</p> <p>pkt. 5.2 Kontrollplan: «<i>Kommunen skal utarbeide kontrollplan. Kontrollplanen skal være styrende for hvilke søknader som plukkes ut til kontroll og hvilke som ikke plukkes ut til kontroll. Kontrollplanen skal være skriftlig og utarbeides før saksbehandlingen av søknadsomgangen starter</i>»</p> <p>pkt. 5.3 Anvende kontrollplanen til å plukke ut konkrete foretak: «<i>Etter at kommunene har gjennomgått kontrollplanen, skal kommunen videre plukke ut konkrete foretak til kontroll. [...] Kommunen skal beskrive skriftlig hvorfor den enkelte søknad er plukket ut til kontroll. Det kan gjøres kort med å vise til risikoindikatorer eller til ordning med høy risiko jf. risikovurderingen i kontrollplanen</i>»</p>
Frist for å lukke avvik	Umiddelbart
Kommentar	Det er innsendt «Kontrollplan for produksjonstilskudd 2021» og «Kontrollplan 2021 – eStil PT». Kontrollen omfatter året 2020, og da forelå det ikke noen kontrollplan.

Merknad 7	<p>Manglende vurdering av husdyr på beite</p> <p>I flere søknader er det godkjent et høyt antall dyr på 12 uker beite og 5 uker utmarksbeite. Det er ikke dokumentert i fagsystemet at kommunen har vurdert at det er sannsynlig at dyrene har gått på beite og om det er arealgrunnlag nok.</p>
-----------	---

Andre observasjoner:

Skog

- Det er positivt at alle pålagte resultatkartlegginger i 2019 og 2020 er gjennomført.
- Når det gjelder oppfølging av manglende foryngelse (foryngelseskontroll), så registreres det at flere saker krever videre oppfølging. Av egenmeldingskjemaene fra skogeiere så framgår det at flere viser til oppfølging som skal utføres i 2019/20. Statistikken viser i mange tilfeller at disse tiltakene *ikke* er gjennomført. Det er derfor behov for videre oppfølging fra kommunens side.
- Ved kontrolltidspunkt manglet det tilgjengelig bilagsdokumentasjon i et stort antall saker for både 2019 og 2020 i forvaltningssystemet ØKS. Dels gjelder dette også søknader. Statsforvalteren mottok en bilagsperm for 2019 (sakene for 2020 ble opplyst å ligge i ØKS), samt fikk noen bilag digitalt tilsendt, men også dette materialet viste seg å være svært mangelfullt og usystematisk.

Kommunen har etter det vært behjelpelig med ettersending i mange saker, men både det at de kommer sent og fortsatt er noe mangelfulle, har vanskeliggjort kontrollen. Dokumentasjon bør primært foreligge i Landbruksdirektoratets tilskuddssystem (ØKS). Statsforvalteren antar at hjemmekontorsituasjonen, og begrenset mulighet til opplasting kan ha påvirket dette i 2020, men det forklarer ikke tilsvarende mangler for 2019.

7 Avsluttende kommentarer

Statsforvalteren er kjent med at 2019-2020 har vært krevende år for kommunen på landbruksområdet gjennom store utskiftinger av saksbehandlere.

Statsforvalteren anbefaler kommunen å fortsette arbeidet med å utvikle sin internkontroll for å sikre en kvalitetsmessig god forvaltning på landbruksområdet også framover. Kommunen har i 2021 fått på plass en del rutiner som utvikles videre. Noen av de avvik og merknadene som framgår av rapporten ville vært unngått ved gode rutiner og etterlevelse av disse.